

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 27.5.2008
COM(2008) 320 galīgā redakcija

2008/0107 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

**ar kuru dalībvalstīm atļauj Eiropas Kopienas interesēs ratificēt Starptautiskās darba organizācijas 2007. gada konsolidēto Konvenciju par darbu zvejniecībā
(188. konvencija)**

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Starptautiskās darba organizācijas (turpmāk tekstā – SDO) Konvenciju Nr. 188 par darbu zvejniecības nozarē (turpmāk tekstā – 188. konvencija) pieņēma 2007. gada jūnijā Starptautiskās darba konferences deviņdesmit sestajā sesijā.

Nepieciešamība pieņemt 188. konvenciju radās pēc tam, kad 2006. gada februārī tika pieņemta SDO konsolidētā Konvencija par darbu jūrniecībā (turpmāk tekstā – KDJ)¹. KDJ piemērošanas jomā nebija iekļauta zvejniecības nozare. SDO birojs un trīs SDO pārstāvētās puses (valdības, darba devēji, darba ņēmēji) 2003. gadā sāka izstrādāt atjauninātu un visaptverošu starptautisku darba standartu zvejniecības nozarē, kurš paredzētu pienācīgu zvejnieku aizsardzību visā pasaulē un būtu jāratificē. 188. konvencijas mērķis ir izveidot obligātus starptautiskus standartus zvejniecības nozarei. Tāpēc tajā pārskatīta 1959. gada (zvejnieku) Minimālā vecuma konvencija (Nr. 112), 1959. gada Konvencija par (zvejnieku) medicīnisko apskati (Nr. 113), 1959. gada Konvencija par zvejnieku darba līgumiem (Nr. 114) un 1966. gada Konvencija par (zvejas kuģu) apkalpes telpām (Nr. 126); tā arī attiecas uz citiem svarīgiem jautājumiem, piemēram, drošība un veselības aizsardzība darbā, apkalpes komplektēšana un atpūtas stundas, apkalpes saraksts, repatriācija, rekrutēšana un darbā iekārtošana, sociālā nodrošināšana un atbilstība, un piemērošana.

Ar 188. konvenciju ir saistīts 199. ieteikums par darbu zvejniecības nozarē, kuru pieņēma Starptautiskā darba konference 2007. gada jūnijā.

2007. gada konvencijas svarīgākais mērķis ir panākt un saglabāt vienādus noteikumus zvejniecības nozarē, sekmējot zvejnieku dzīves un darba apstākļu uzlabošanu un taisnīgākus konkurences nosacījumus pasaulē, un lai tādējādi kompensētu to, ka saistībā ar darbu jūrniecībā nav ratificētas daudzas konvencijas.

ES ir bijusi ļoti lielā mērā iesaistīta sarunās un 188. konvencijas noslēgšanā, veicot ES līmeņa koordinēšanu. Veicot pārrunas 2004., 2005. un 2007. gadā, tika ievērota SDO noteikumu un Kopienas *acquis* atbilstība un savienojamība, veicot ES līmeņa koordinēšanu. Tas jo īpaši sakāms par dažām konvencijas darbības jomām, kuras ir Kopienas ekskluzīvā kompetencē, konkrēti, par tādu sociālās nodrošināšanas shēmu saskaņošanu, kuras izriet no Padomes 1971. gada 14. jūnija Regulas (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, kura pieņemta saskaņā ar EK līguma 42. pantu. Ar Regulas (EEK) Nr. 1408/71 13. panta 2. punkta c) apakšpunktu un 14.b pantu radīti īpaši noteikumi jūrniekiem un zvejniekiem.

Ar 2003. gada 14. maija Regulu (EK) Nr. 859/2003 Regulas (EEK) Nr. 1408/71 piemērošanu attiecināja uz trešo valstu pilsoņiem. Šajā regulā ir paredzēti noteikumi,

---

¹ Padome ar 2007. gada 7. jūnija Lēmumu 2007/431/EK pilnvaroja dalībvalstis ratificēt KDJ (OV L 161, 22.6.2007., 63. lpp.).

ko piemēro trešo valstu pilsoņiem, un tajā paredzēts, ka šiem subjektiem, pārvietojoties Eiropas Savienībā, ir nodrošinātas tādas pašas tiesības uz sociālo aizsardzību, kā ES pilsoņiem. Tiklīdz tiks pieņemts jaunas īstenošanas regulas projekts, Regulu (EEK) Nr. 1408/71 noteiktā laikā aizstās ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 883/2004 par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu.

SDO tekstā paredzēts, ka pienākumi ir gan kuģa karoga valstij, gan mītnes valstij, taču atšķiras vienīgi sociālās nodrošināšanas darbības jomas, turpretim EK tiesībās paredzēts, ka valsts, kuras tiesību akti sociālās nodrošināšanas jomā jāpiemēro atbilstoši Regulai (EEK) Nr. 1408/71 un Regulai (EK) Nr. 883/2004, ir kuģa karoga valsts.

Lai noregulētu iespējamās tiesību normu kolīzijas starp 2007. gada konvenciju un EK tiesību *acquis* attiecībā uz sociālās nodrošināšanas shēmu koordinēšanu, tekstā tika iekļauta drošības klauzula (37. pants). Šīs klauzulas mērķis ir aizsargāt un garantēt, ka EK tiesību normas attiecībā uz sociālās apdrošināšanas shēmu saskaņošanu ir pārākas gadījumos, ja piemērojot konvenciju, rezultāts atšķirtos no attiecīgajiem EK noteikumiem.

Saskaņā ar Eiropas Kopienų Tiesas praksi *AETR* darbības jomā attiecībā uz ārējo kompetenci dalībvalstis, ja nav Kopienas pilnvarojuma, nevar ratificēt 2007. gada konvenciju, jo tās noteikumi attiecībā uz sociālās nodrošināšanas režīmu koordinēšanu ietekmē Kopienas ekskluzīvās kompetences izmantošanu šajā jomā.

Saistībā ar šo un, lai nodrošinātu atbilstību Kopienas un dalībvalstu kompetenču dalījumam, kā noteikts ar Līgumu, Komisija ierosina, ka Padomei jāpilnvaro dalībvalstis Kopienas interesēs ratificēt 188. konvenciju.

- **Vispārīgais konteksts**

188. konvencija atbilst SDO pilnvarām, kuras ietver starptautisko darba standartu noteikšanu zvejniecības nozarei, lai veicinātu pienācīgas kvalitātes nodarbinātību zvejniekiem. 188. konvencijā ņemts vērā, ka, ievērojot nozares īpatnības un specifiskos darba un dzīves apstākļus, zvejniekiem nepieciešama īpaša aizsardzība.

Konvencijā ir noteiktas deviņas atsevišķas standartu grupas: I) definīcijas un darbības joma, II) vispārīgie principi, III) obligātās prasības darbam uz zvejas kuģiem, IV) darba nosacījumi, V) izmitināšana un uzturs, VI) medicīniskā aprūpe, veselības aizsardzība un sociālā nodrošināšana, VII) atbilstība un piemērošana, VIII) I, II un III pielikuma grozīšana un IX) nobeiguma noteikumi.

Lai īstenotu 188. konvenciju, gan karoga valstīm, gan ostas valstīm jāievieš atbilstības un piemērošanas sistēma. Turklāt Konvencijā noteikta „vienādas attieksmes” klauzula, lai nodrošinātu, ka tādu valstu kuģi, kuras nav ratificējušas konvenciju, nesaņemtu labvēlīgāku attieksmi nekā zvejas kuģi, kam ir tās valsts karogs, kura ir ratificējusi konvenciju.

Būtiska Kopienas *acquis* daļa izriet no Līguma 42., 71., 137., un 138. panta par daudziem jautājumiem, uz kuriem attiecas KDJ. Lielākā daļa tekstā ietverto noteikumu ir saistīta ar kompetences dalīšanas jautājumiem, kurus skar 2007. gada konvencija.

Kopienas kompetence ir izmantota, cita starpā, tādās jomās kā, piemēram, darba tiesības, darba apstākļi, darba drošība un veselības aizsardzība, izmitināšana un drošības prasības attiecībā uz zvejas kuģu būvi un apkopi. ES zvejniecības partnerības nolīgumos (ZPN) ar trešām valstīm ir iekļauta arī sociālā klauzula, kas attiecas uz SDO standartiem.

ES Jūrniecības politikas Zilā grāmata (Integrēta Eiropas Savienības jūrniecības politika) atbalsta jūrniecības darba nozarēs pieņemto starptautisko konvenciju, tostarp 188. konvencijas, ratifikāciju un piemērošanu.

- **Spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā**

Priekšlikuma darbības jomā nav spēkā esošu noteikumu.

- **Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem**

Neattiecas.

2. **APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Nepiemēro.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neatkarīgu ekspertu atzinums nebija vajadzīgs.

- **Ietekmes novērtējums**

Nepiemēro.

Tāpēc nav nepieciešamības apsvērt vairākas iespējas.

3. **PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI**

- **Ierosināto pasākumu kopsavilkums**

Jomās, uz kurām attiecas 188. konvencija, Kopienas noteikumu piemērošana jāsaglabā un starptautiskā mērogā skaidri jānorāda, kādu nozīmi Kopiena piešķir 188. konvencijai un zvejnieku darba un dzīves apstākļiem.

Atšķirībā no citām starptautiskām organizācijām SDO darbības noteikumos nav iekļauta oficiāla parakstīšana, ko veic pirms ratifikācijas. SDO kontekstā parakstu aizstāj ar balsošanas procedūru, kura ir līdzvērtīga parakstam un kuras rezultātā pieņem attiecīgo konvenciju. Aplūkojamo konvenciju pieņēma 2007. gada 14. jūnijā, balsojot Starptautiskajā darba konferencē, taču tā vēl nav stājusies spēkā. Neraugoties uz to, ka vienīgi valstis var pievienoties konvencijai, joprojām ir tā, ka Komisija Eiropas Kopienų vārdā ir bijusi cieši iesaistīta sagatavošanā un sarunās, izmantojot Eiropas

Savienības līmeņa koordinēšanu.

Ņemot vērā SDO trīspusējo sastāvu, sarunās piedalījās valstu, darba devēju un darba ņēmēju pārstāvji un balsoja par 188. gada konvencijas pieņemšanu. Turklāt Komisija veicināja Eiropas Savienības līmeņa koordinēšanu, sadarbībā ar ES prezidentūru organizējot dalībvalstu ekspertu sanāksmes un apspriedes ar ES un starptautiskajiem sociālajiem partneriem. Komisija piedalījās kā aktīvs novērotājs. Jānorāda, ka konvencijai jāstājas spēkā iespējami drīz.

Ņemot vērā to, ka atbildība par sociālās nodrošināšanas shēmu koordinēšanu ir Kopienai, dalībvalstis nevar ratificēt konvenciju, ja tām nav Kopienas pilnvarojuma. Komisija ierosina Padomei atļaut dalībvalstīm Kopienas interesēs ratificēt 188. konvenciju.

Tādēļ ierosinātais lēmums dos iespēju dalībvalstīm un mudinās tās nekavējoties veikt visus ratificēšanai nepieciešamos pasākumus.

- **Juridiskais pamats**

EK līguma 42. pants.

- **Subsidiaritātes princips**

Priekšlikums ir Kopienas ekskluzīvā kompetencē. Tāpēc subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitātes princips**

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šāda(-u) iemesla(-u) dēļ.

Neattiecas.

Neattiecas.

- **Juridisko instrumentu izvēle**

Ierosinātais juridiskais instruments: cits.

Citi instrumenti nebūtu piemēroti šādu iemeslu dēļ.

Neatbilst un nepiemēro.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Kopienas budžetu.

5. PAPILDU INFORMĀCIJA

- **Sīkāks priekšlikuma skaidrojums**

Neattiecas.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS,

ar kuru dalībvalstīm atļauj Eiropas Kopienas interesēs ratificēt Starptautiskās darba organizācijas 2007. gada konsolidēto Konvenciju par darbu zvejniecībā (188. konvencija)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 42. pantu saistībā ar 300. panta 2. punkta pirmās daļas pirmo teikumu un 300. panta 3. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu²,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu³,

tā kā:

- (1) Starptautiskās darba organizācijas 118. konvenciju (turpmāk tekstā – attiecīgi „SDO” un „konvencija”) par darbu zvejniecības nozarē 2007. gada 14. jūnijā pieņēma SDO Starptautiskās darba konferences sesijā par jūrniecību, kas tika sasaukta Ženēvā un kurā ES dalībvalstu delegācijas nobalsoja par tās pieņemšanu⁴.
- (2) Konvencija ir milzīgs starptautiska līmeņa ieguldījums zvejniecības nozarē, veicinot pienācīgas kvalitātes nodarbinātību zvejniekiem un taisnīgākus konkurences nosacījumus zvejas kuģu īpašniekiem, un tādēļ ir vēlams, lai tās noteikumus piemērotu iespējami drīz.
- (3) Komisija, Padome un Eiropas Parlaments sekmē to starptautisko darba konvenciju ratifikāciju, kuras SDI ir klasificējusi kā atjauninātas un kā ieguldījumu ES centienos veicināt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visiem ES un ārpus tās⁵.
- (4) SDO Konstitūcijas 19. panta 8. punktā ir noteikts, ka „nekādā gadījumā neuzskata, ka kādas konvencijas vai ieteikumu pieņemšana konferencē, vai konvencijas ratifikācija, ko veic tās locekļi, varētu ietekmēt likumus, piešķiršanu, paražas vai vienošanos, kas attiecīgajiem darbiniekiem nodrošinātu labvēlīgākus apstākļus nekā konvencijā vai paredzēts ieteikumā”.

---

² OV C ,... , ... lpp.

³ OV C ,... , ... lpp.

⁴ SDO, Starptautiskā darba konference, pagaidu protokols, deviņdesmit sestā sesija, Ženēva, 2007., Nr. 12 un Nr. 25.

⁵ COM (2006) 249, galīgā redakcija, un SEC (2006) 643; Padomes 2006. gada 30. novembra-1. decembra secinājumi, 2767. sanāksme; Eiropas Parlamenta 2007. gada 23. maija Rezolūcija par pienācīgas kvalitātes darba visiem veicināšanu.

- (5) Vairāki konvencijas noteikumi attiecībā uz sociālās nodrošināšanas shēmu koordinēšanu ir Kopienas ekskluzīvā kompetencē.
- (6) Kopiena nevar ratificēt konvenciju, jo konvencijas puses var būt vienīgi valstis.
- (7) Tādēļ Padomei jāatļauj dalībvalstīm, kurām, pamatojoties uz Līguma 42. pantu, jāievēro Kopienas noteikumi par sociālās nodrošināšanas shēmu koordinēšanu, saskaņā ar šajā lēmumā izklāstītajiem nosacījumiem Kopienas interesēs ratificēt konvenciju,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo dalībvalstīm attiecībā uz daļām, kuras ir Kopienas kompetencē, ļauj ratificēt Starptautiskās darba organizācijas 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā, kura ir pieņemta 2007. gada 14. jūnijā.

2. pants

Dalībvalstīm jācenšas veikt nepieciešamie pasākumi, lai konvencijas ratifikācijas instrumentus iespējami drīz, vēlams līdz 2008. gada 31. decembrim, deponētu Starptautiskā darba biroja ģenerāldirektoram. Padome līdz 2012. gada janvārim pārskatīs ratifikācijas gaitu.

3. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*